

Dropa in på Arbis

ARBIS har sedan den här höstterminen ordnat så kallade drop-in-kurser som betyder precis det, det är bara att titta in och få smakprov på vad Arbis har att erbjuda. Gäller ung som gammal, och drop-in-kurser är till exempel måleriverkstäderna som

går på fredagskvällar, men notera att höstterminen slutar 9.12 och vårterminen startar 8.1 2018. I vinter kan du till exempel ta del av en kortkurs i att tillreda smarriga blinier eller så kastar du loss under någon av danslördagarna och lär dig flamenco, jazzdans eller zumba. Mer info i Arbiskatalogen och i det nya programbladet som utkommer i december.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Svenskasidor

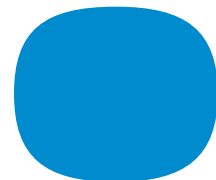

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Regnbågsrum. Ella Hemming är ung och hbtqi-person, Nicole Stambej och Tobias Larsson jobbar med Ung Pride.

Ung Pride möts på torsdagar kl. 17.30–21, på ungdomshuset Happi på Sörnäs strandväg 31. Gruppen är öppen för svenskspråkiga ungdomar som är homosexuella, bisexuella, transpersoner, asexuella, interkönade, queer eller bara fundersamma över sin sexuella läggning. Mer om Ung Pride på hemsidan www.ungpride.munstadi.fi. Kontakt via ungpride@gmail.com eller nicole.stambej@hel.fi

UNG PRIDE

Eget rum för regnbågsunga

DET TRIVSAMMA rummet uppe på fjärde våningen i ett gammalt kontorshus på Sörnäs strandväg bågner av stora mjuka kuddar nästan i alla regnbågens färger. Det är här som Ung Pride samlas på torsdagskvällarna.

”För att prata, för att umgås, för att göra grejer tillsammans. Det viktigaste är att erbjuda ett tryggt rum för unga som är i en sårbar ålder och behöver starkt stöd för att kunna vara sig själv, att hitta sin identitet.” Det säger Nicole Stambej, ungdomsledare på ungdomscentralen som Helsingfors stad upprätthåller. I konceptet Ung Pride ingår ett samarbe-

te med HeSeta, som å sin sida verkar inom Seta, föreningen för sexuellt likaberättigade. Och givetvis är Regnbågsankan, föreningen för svenskspråkiga hbtqi-personer med.

Ung Pride startade egentligen redan för snart fyra år sedan, då snarast som en stödgrupp men från i höstas har man ett eget vardagsrum att samlas i.

”Många unga mår dåligt, och i synnerhet är det viktigt med ett fysiskt ställe där hbtqi-personer kan möta andra, att de inte bara har olika sociala medier att ty sig till”, säger Stambej.

Målesättningen hos Ung Pride är vid sidan om att stöda hbtqi-ungdo-

mar, även att ge unga färdigheter att vara aktiva, ta initiativ och påverka.

Och Ung Pride är rummet där de inte är en minoritet. Ibland kommer en handfull unga, ibland är det nästan knöckfullt i rummet och sammansättningen varierar stort.

Stambej leder verksamheten tillsammans med Tobias Larsson från Regnbågsankan och han säger: ”Alla som kommer är lika viktiga, men ur verksamhetens synvinkel är det krasa idealet att alla inte kommer alltid. Då varierar nämligen gruppdynamiken och varje torsdag blir unik på sitt sätt. Vår närvaro ger struktur men vi utgår från de unga och deras villkor.”

Verksamheten är gemensamma aktiviteter till exempel kring en podcast, bloggar, film eller litteratur. Torsdagskvällen ska ge något gott att bära med sig i vardagen.

Ella Hemming hör till de unga som kommer ganska ofta.

”Det känns trevligt att komma, att träffa andra och prata”, säger hon och lyfter fram en tygkaktus, en garde-robotsblomma som finns hos Ung Pride som en uppmuntran att tala om saker.

”Det finns unga som inte vågar eller har någon att tala med. Men att höra sig själv säga är som självterapi och ett steg på vägen. När man har sagt är det sant.”

NORDHUSET

Både vinterdisko och jazzfusion

LADIES FIRST Big Band står för rytmerna och musiken på Nordhuset när man ställer till med glittrande diskotek och hejdundrade dans strax inför allahjärtansdag. Vinterdiskotek på klubbkväll 10.2 2018 med start kl. 19.

En dag tidigare, 9.2 kl. 19 stiger stämningen också högt i tak på klubbkvällen då gruppen Peela som består av duktiga unga musiker från Sibelius-Akademien och pop & jazz konservatoriet spelar. Och samma kväll spelar dessutom Odd Brew som är en instrumentalgrupp från Jyväskylä. Gruppen förenar

olika musikgenrer som klassisk, folk, pop och prog till jazz.

Ladies First Big Band

FOTO: VILLE PALMU

STADSMUSEET

100 år i Helsingfors

SJU OMKRING hundra år gamla helsingforsare fyller Villa Hagasund, stadsmuseets enhet på Mannerheimvägen, och de berättar sina historier genom bilder som både skildrar deras vardag i hemstaden och skeendet i Finlands hundra år långa historia. Utställningen, 100 år med råge, bygger på gamla fotografier, och nya och bland de sju medverkande finns bland andra Gunnel Stenbäck, bördig från Åland och född 1914 samt Torsten Liljeberg, tredje generationens Drumsöbo och född 1916. Missa inte utställningen som går till 25.3 2018. Mer om utställningen på sidor 8–9.

I KORTHET

DAGS FÖR 1918

2018 inleder Arbis med diskussion kring det ödesdigra året med bland andra Samu Nyström. Vintern och våren 1918 var Helsingfors en ockuperad stad, i januari tog de röda garderna makten, i april stormade tyska trupper staden. En analys av första världskriget ur helsingforsiskt perspektiv. 17.1 kl. 18.

PETTSON OCH FINDUS

Gubben Pettson och katten Findus i kluriga samtal om och kring julen och alla julens bestyr. Föreställning på Nordhuset 24.11 kl. 18. Text av Pekka Sonck efter Sven Nordqvists böcker. Regi Henrik Grönroos, på scenen Catrine Krusberg, Samuel Karlsson och Anders Grönroos. För barn mellan 2 och 9 år.

SISTA RIMJAMMEN

Höstens säsong med lekar kring ord, ramsor och rim går mot sitt slut. Rimjam ytterligare några gånger, 25.11 kl. 11 enligt temat *Kalas och konfetti* på biblioteket i Stoa, samma dag kl. 13 är det dags för *Urkul* på Gamlasgården och sedan 9.12 kl 11 *Big bang* på Richardsgatans bibliotek.

ALFONS ÅBERG

Luckans sista lördagsgodis för 2017 blir 9.12 kl. 14–15 på Simonsgatan, och är en sagostund med självaste Alfons Åberg.

FOLKMUSIKMATINÉ

Konsert med musik främst från nya albumet Svalan, som förenar det finlandssvenska sjölandskapet med den Nordkarelska naturen. 12.12 kl. 14 i Nordhuset med Maria Kalaniemi och Eero Grundström med harmonium och munspel.

JUL FRÅN PERU

Annorlunda julinspiration ger den peruanska julmarknaden som ordnas i Nordhuset 25.11 kl. 10–16. Peruanskt mat, peruanska julsånger och peruansk hantverkarutställning.

SVENSKA TEATERN

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Joachim Thibblin, teaterchef sedan april.

Teaterchefen över språkgränsen

FINLÄNDARNA är ett teaterfolk, ett folk som går på teater. Det gör också helsingforsarna. Men för att trygga ekonomin och öka biljettintäkterna behöver teatern nå en ännu större publik. För Svenska teatern handlar det om att gå över språkgränsen.

"Vi har redan en glädjande stor finskspråkig publik som i synnerhet går på musikalerna. När *Mamma Mia* ingick i repertoaren var ungefär hälften i salongen finskspråkiga. Jag tror att nästa satorsatsning av **Benny Andersson** och **Björn Ulvaeus**, musiken *Chess* med premiär i november 2018, når samma publiksuccé."

Det säger 150-årsjubilerande Svenska teaterns nya teaterchef **Joachim Thibblin**, som efterträdde **Johan Storgård** i april. Innan det var Thibblin teaterchef på Espoon kaupungiteatteri och före det på Åbo svenska teater, ÅST.

Men det är inte bara genom musikalerna och underhållning som Svenska teatern vill nå den finskspråkiga publiken.

"Numera är alla pjäser hos oss textade till finska, och hösten nya programblad har utkommit på finska", säger Thibblin samtidigt som han understryker att Svenska teatern fortsätter spela på svenska.

"Svenska teatern är ett av få svenska rum där språket är starkt närvarande i hela huset, och det är viktigt att värna om. Men vi ska vara öppna för flerspråkighet."

"Jag tror också att vi behöver satsa på barnteater. Det är barnen som växer till den vuxna publiken, och lär man sig att gå på teater som barn fortsätter man förhoppningsvis som vuxen."

Joachim Thibblin, 42, må vara teaterboss men i själ och hjärta är han

skådespelare. Fast för den stora finlandssvenska tv-publiken med barn i familjen är han känd som fåret Bärtill i Buu-klubben. Rollen som Bärtill har han ändå av sagt sig i och med teaterchefsskapet på Skillnaden.

Thibblin, skådespelare från Teaterhögskolan, säger att identiteten som skådespelare är stark.

"Visst känner jag en längtan att stå på scen. I det här skedet har jag dock inte planer på att kombinera skådespeleri med teaterchefsskap. Kanske i ett senare skede, men ändå inte inom en snar framtid."

Svenska teatern är inte den äldsta svenska i Finland, ÅST är äldre, men teaterhuset har anor i 1866 och har firat i år med både jubileumsföreställning och ny historik som utkom i höstas. Sedan starten för 150 år sedan räknar man att Svenska teatern har haft 9,5 miljoner i publiken.

Dofter av jul

JULVAKAN på Arbis är startskottet på säsongen. Huset myllrar av folk i alla åldrar som kommer för att baka pepparkakor, göra egna marsipanfigurer, tomteluvor, halmlyktor och pynt som doftar mandarin och nejlika. I praktiskt taget varje rum på Dagmarsgatan är något på gång under ledning av Arbis lärare. På programmet också julsånger, julsångkör och julallsång. Julvaka 1.12 kl. 17–21. Inget inträde men materialavgift.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Musik + komik = jul

MUSIK, komik och allsång gör en rolig fest kring julen. Julkonsert för vuxna med julmys, stämningsfulla julsånger och glada artister. Vid instrumenten Henrik Wikström, Niklas Rosström och Paul Uotila, solister Jannike Sandström samt Geir Rönning och så komikern och skådespelaren Christoffer Strandberg. Klubbkväll, Årättigheter, 15.12 kl. 18 i Nordhuset.

FOTO COPYRIGHT JANNIKE OFFICIAL

TRADITION

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Ulrika Forsström, Anna Ehrnrooth och Kate Karsten hör till matlaget bakom luciamarknadsmaten.

Många jobbar för lucia

KLASSIKER på luciamarknaden är smarriga maträtter, saffransdoftande lussebullar och fint halmpynt för julbordet. Allt är hantverk som frivilliga steker och kokar, bakar och binder.

Det är ungefär den här tiden som kvinnorna är i gång. Plockar fram stekpannor och matberedare, förskärrare och kastruller. Under åtta förmiddagar samlas bland andra **Kate Karsten, Ulrika Forsström** och **Anna Ehrnrooth** i Marthaföreningens kök på Stora Robertsgatan för att tillreda allt från vorschmack till kålpirog.

"Ibland är vi fyra fem i köket, ibland upp till åtta. Fler ryms egentligen inte för även om köket är funktionellt blir det trångt när man arbetar med stora mängder mat", säger Kate Karsten som numera håller i trådarna kring luciamaten. Utöver stöket i

köket ska någon koordinera leveranser av råvaror som kommer som donationer från bland annat kötthandlare och bageri. Någon ska handla kryddor, se till att det finns formor för rätterna och så ska allting forslas till frysrummet på Partitorget tills det är dags att transportera matvarorna till luciamarknaden.

Luciamarknaden har rätter som är efterfrågade. Vorschmack hör till storsäljarna. "Vår vorschmack är en god men enkel version som **Mannerheims** hushållerskor tillredde, och den baddar inte i ugnen i ett par dygn", säger Karsten och nämner att luciamatlaget tillreder 80 kilo lammkött som fyller 160 formor. För en luciabragd i sig står **Viveca Winell** som bakar alla 600 lussebullar för marknaden.

Luciamarknaden är en gammal helsingforsisk tradition, i föl gav försäljningen 14 000 euro varav 6 000 kom från maten. Pengarna går till Folkhälsans luciainsamling.

Finlands Lucia kröns i år av borgmästaren i Helsingfors, **Jan Vapaavuori** och det sker i Domkyrkan 13.12 kl. 17. Prick 18 skriker hon ut i sällskap av tårnorna och åker kortge längs Alexandersgatan till Mannerheimvägen och i retur längs Norra Esplanaden via Unionsgatan till Senatstorget. Luciamarknaden på Centralgatan hålls några dagar tidigare, 9.12, kl. 11–13, lucia är närvarande, liksom **Robert Järgerhon** som gör trollkonster kl. 11.30. Lucia förgyller också julstigen på Fölisön 10.12 och uppträder i Karuna kyrka i skymningen kl. 15.

I KORTHET

SJUNG IN OCH KRING JULEN

Julen är en högtid av sång och musik, nedan ett sammandrag av evenemang med musik på programmet.

På Arbis avslutar musikeleverna och -lärarna höstterminen med sin sedvanliga vinterkonsert, 9.12 kl. 13–15 och den 15.12 kl. 18–19.30 stämmer man upp de vackraste julsångerna i festsalen på Arbis. Allsång till ackompanjemang av Martina och Mauriz Brunell.

VACKRASTE JULSÅNGERNA

Församlingarna har i många år bjudit på "De vackraste julsångerna" och i år sjunger man enligt följande tidtabell:

- Johannes församling: 10.12 kl. 15 i Folkhälsans seniorhus, 17.12 kl. 16 i S:t Jacobs kyrka, 18.12 kl. 18 i Pauluskyrkan och 20.12 kl. 18 i Gamla kyrkan samt kl. 18 julsångsgudstjänst i Berghälls kyrka.
- Matteus församling: 14.12 kl. 19 i Nordsjö kyrka, 17.12 kl. 19 i Matteuskyrkan, 20.12 kl. 19 i Degerö kyrka och 6.1 kl. 10 mässa med julsånger i Matteuskyrkan
- Petrus församling: 2.12 kl. 17 i Ägelby gamla kyrka, 3.12 kl. 15 i Malms kyrka och 20.12 kl. 18 i Södra Haga kyrka.

ADVENT FÖR SENIORER

SeniorNord och föreningen Norr om stan ställer till med gemensamt jul- och självständighetsdagsprogram på Malms kulturhus 14.12 kl. 14–16 med både allsång och Staffansby egen lucia. För seniorer är också adventsfesten i Matteuskyrkan 28.11 kl. 14.

JULSTIGEN PÅ HERTONÄS GÅRD

Julevenemang för hela familjen är den traditionella "Julstigen på Hertonäs gård", denna gång till 1917 och julförberedelser under en dramatisk tid i Europa. Julstigen firar också Finland 100 år. 9.12 kl. 12–16, arrangör är DOT, det vill säga föreningen för drama och teater.